

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0068-94
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Державний вищий навчальний заклад “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”
ID ОП у ЄДЕБО	23537
Назва ОП рівень вищої освіти галузь знань спеціальність	Німецька мова і література другий (магістерський) 03 Гуманітарні науки 035 Філологія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Книш Олена Вікторівна (Подільський державний аграрно-технічний університет)
Члени експертної групи	Діденко Ірина Олексіївна (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) Скиба Катерина Миколаївна (Хмельницький національний університет) Козлов Роман Анатолійович (Київський університет імені Бориса Грінченка) Бойко Ольга Олексіївна (Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, здобувачка вищої освіти) Молоткіна Юлія Олександрівна (Державний вищий навчальний заклад “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”, здобувачка вищої освіти)
Залучений представник роботодавців	-
Спостерігачі	-
Дати виїзду до ЗВО	25.11.19 -27.11.19
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	

Дата надходження звіту до Національного агентства	6.12.2019 р.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилення на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також урахують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Место для ввода текста.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітня програма та процес її реалізації у ЗВО загалом справляє позитивне враження.

Здобувачі вищої освіти вмотивовані, включені в освітній процес, випускники задоволені рівнем отриманих знань і компетентностей. Роботодавці у переважній більшості теж є випускниками університету, зокрема й цієї освітньої програми, з ними представники факультету іноземних мов спромоглися налагодити досить тісну співпрацю. Взаємодія зі стейкхолдерами має систематичний характер та не є лише формальною процедурою.

Гарант відкритий до рекомендацій і зауважень, усвідомлює необхідність удосконалення процедури залучення різних груп стейкхолдерів до оновлення ОП.

Забезпечення ОП людськими, матеріально-технічними і навчально-методичними ресурсами та освітнє середовище в ЗВО достатньо добре. Виявлені недоліки переважно можуть бути усунені розробниками самостійно або не є суттєвими для реалізації ОП. Окремі недоліки можуть бути усунені протягом року.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Сильними сторонами ОП є орієнтація на регіональний контекст та інтернаціоналізацію діяльності ЗВО.

Позитивними практиками є:

- використання Електронного деканату, системи дистанційного навчання;
- проведення семестрових іспитів у вигляді тестування з використанням ІКТ, зокрема на вимогу студента;
- потужне забезпечення реалізації ОП кваліфікованими фахівцями, зокрема науковцями, письменниками-практиками;
- безпосереднє залучення в освітній процес відомих успішних письменників та науковців, журналістів, видавців та перекладачів;
- використання технологічних рішень для запобігання порушенням академічної доброчесності;
- поширення в академічному середовищі культури академічної доброчесності;
- готовність гаранта і ЗВО загалом позитивно реагувати на рекомендації та зауваження;
- відкритість і публічність у роботі ЗВО та окремих структурних підрозділів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкими сторонами освітньої програми є:

1. Перехідний стан ОП, зумовлений прийняттям 20.06.2019 відповідного стандарту вищої освіти. Гарантові рекомендуємо налагодити систематичний перегляд змісту ОК. На інституційному рівні рекомендуємо удосконалити систему моніторингу перегляду освітніх програм, врегулювавши процедуру врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу.

2. Неузгодженість змісту окремих ОК із заявленими ПРН. Рекомендуємо гармонізувати зміст усіх ОК з очікуваними результатами навчання.

3. Процедура реалізації права на вибір навчальних дисциплін є ускладненою та обмеженою навчальним планом ОП. Рекомендуємо на інституційному рівні переглянути процедуру реалізації здобувачами права на вибір дисциплін, а також забезпечити студентам можливість обирати дисципліни незалежно від ОП.

4. Недостатня увага ЗВО до узгодженості змісту нормативних документів, до матеріального стану деяких приміщень, до забезпечення факультету іноземних мов сучасними комп'ютерами із сучасним програмним забезпеченням. На інституційному рівні рекомендуємо переглянути та гармонізувати нормативну базу освітнього процесу ЗВО, унормувати окремі його аспекти, налагодити роботу з підвищення викладацької майстерності НПП.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

ОП має достатньо чітко визначені цілі, що передбачають підготовку філологів-германістів, які володіють загальними і фаховими компетентностями для застосування в професійній діяльності в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, методики викладання німецької мови та літератури. Унікальність ОП розробники вбачають у пропорційності дисциплін загальної, практичної та професійної підготовки, а також формуванні здібностей щодо самореалізації, аналітичного мислення та безперервної самоосвіти.

У відомостях про самооцінювання відповідність цілей ОП місії та стратегії ЗВО описані з посиланням на відповідні документи, зокрема Статут університету та Стратегію розвитку університету на 2020-2025 рр., хоча й досить узагальнено. Однак під час безпосереднього спілкування з керівництвом ЗВО було з'ясовано особливу увагу адміністрації до підготовки фахівців з германістики, адже існування ОП відповідає євроінтеграційному курсу ЗВО, зокрема, є інструментом збереження та поглиблення давньої співпраці закладу з освітніми та науковими установами Федеративної Республіки Німеччина, зокрема, з Гете інститутом; розбудови на базі університету міжнародних культурних центрів для молоді; максимального використання туристичного потенціалу регіону.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Визначення позицій та потреб стейкхолдерів відбувалося під час зустрічей зі здобувачами, викладачами, роботодавцями та випускниками ОП “Німецька мова і література”. Відгуки стейкхолдерів були позитивними. Гарант надав документи, що демонструють залучення стейкхолдерів до оновлення ОП, зокрема протоколи зустрічей з роботодавцями і випускниками ОП. Серед роботодавців були присутні й представники академічної спільноти, зокрема викладачі Івано-Франківського ун-ту нафти й газу, а також керівник школи німецької мови “Отто Ганс”, заступник директора школи №5 з поглибленим вивченням німецької мови. Заступник директора зауважила, що одним з її побажань було повернення до змістовних модулів навчання вивчення нового німецького правопису, і ми знайшли підтвердження цьому в протоколах. Більше того, цей змістовний модуль було

включено до загального курсу німецької мови. На зустрічі з випускниками були присутні випускники 2018, 2017, 2016, 2008 років випуску. Переважна більшість з них працюють у школах Івано-Франківська і вважають, що набуті знання в ПНУ стали їм в нагоді під час роботи.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з відомостями самооцінювання, вільне володіння двома іноземними мовами відкриває широкий простір для працевлаштування випускників. Під час виїзної експертизи та зустрічі з випускниками і роботодавцями було визначено, що випускники більшою мірою працюють в школах Івано-Франківська і області, а також на курсах іноземних мов, у перекладацьких бюро. Гарант надав документи, що демонструють аналіз аналогічних програм - вітчизняних (Львівського нац. ун-ту ім. Франка, Чернівецького ун-ту ім. Федьковича), і закордонних (університету Europa Universitat Viadrina, Франкфурт-на-Одері). Згідно з цими дослідженнями було введено в ОП предмет “Сучасні інформаційні технології”. Регіональний контекст враховується тим чином, що Івано-Франківська область знаходиться близько до німецькомовних регіонів, а отже, фахівці з німецької мови будуть затребуваними. Галузевий контекст чітко не визначено.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

В порядку денному протоколу засідання кафедри датований 29.08.2019 р. зазначено пункт “Про приведення у відповідність до Стандарту вищої освіти освітньо-професійних програм зі спеціальності 035 Філологія”. На засіданні кафедри було ухвалено привести у відповідність до цього стандарту ОП бакалаврського і магістерського рівня. Проте у програмі, поданій для ознайомлення як частина акредитаційної справи, будь-які зміни відсутні. Це ж стосується співвіднесення програмних результатів навчання та їх забезпечення освітніми компонентами. Національна рамка кваліфікацій відповідно до 8 рівня також не чітко враховується в ОП. У відомостях про самооцінювання немає чіткого посилання на рамку кваліфікацій із шифрами. Під час виїзної експертизи експерти отримали проєкт ОП, в якому знаходимо перелік компонентів ОП, перелік компетентностей випускника, а також нормативний зміст підготовки здобувачів, сформульований у термінах

результатів навчання відповідно до стандарту. Наразі проєкт оприлюднений на сайті факультету іноземних мов.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Серед сильних сторін ОП “Німецька мова і література” необхідно виокремити спрямованість на інтернаціоналізацію, залучення стейкхолдерів до обговорення та внесення змін до ОП, укладення угод з департаментами, врахування галузевого та регіонального контексту. Роботодавцями виступають представники шкіл, курсів іноземних мов, готелів тощо. Наявні протоколи зустрічей зі стейкхолдерами - випускниками ОП. Був проведений порівняльний аналіз аналогічних вітчизняних і іноземних ОП, відзначено схожі та відмінні риси, залучено до ОП дисципліну “Сучасні інформаційні технології”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Слабкими сторонами в контексті Критерію 1, після ознайомлення з ОП і навчальним планом, вважаємо невідповідність Стандарту вищої освіти, нечітко визначені цілі відповідно до місії та стратегії ЗВО (у наданій експертам заздалегідь освітній програмі), тому рекомендуємо в першу чергу привести ОП до стандарту і скласти структурно-логічну схему забезпечення ПРН за рахунок освітніх компонентів. Також рекомендуємо більшу увагу звертати на залучення академічної спільноти, а не лише директорів шкіл і мовних курсів, адже серед можливостей випускника магістратури є можливість працювати викладачем або вступати на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем (доктор філософії). Також варто більш детально увагу звернути на тенденції розвитку ринку праці і галузевий контекст.

Рівень відповідності Критерію 1:

Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Недоліки ОП у контексті Критерію вважаємо суттєвими. Найважливішим недоліком є те, що програма не приведена у відповідність до Стандарту вищої освіти, не зовсім зрозуміло, яким чином освітні компоненти забезпечують отримання програмних результатів навчання. Відсутня структурно-логічна схема. Цей недолік є таким, що може бути усуненим за рік, проте мінусом є те, що такий недолік є спільним для всіх ОП, які реалізуються на факультеті іноземних мов. Було продемонстровано проєкт, який не було затверджено на Вченій раді факультету і не було оприлюднено, лише обговорено на засіданні кафедри. Тобто проєкт знаходиться у розробці. Наразі проєкт оприлюднений на сайті факультету іноземних мов в розділі “Підготовка магістрів”. Відзначимо позитивну динаміку в розробці проєкту і

активність групи забезпечення стосовно приведення ОП до Стандарту вищої освіти. Отже, вказані недоліки є суттєвими, проте можуть бути усунені протягом року.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до вимог законодавства щодо навчального навантаження, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів становить 90 кредитів. З них 15 кредитів відведено на написання магістерської роботи. На основну іноземну мову відводиться 12 кредитів, і на другу іноземну мову (що входить, відповідно до навчального плану, до блоку вибіркових дисциплін) - 15 кредитів. Для забезпечення формування обов'язкових і фахових компетенцій відведена достатня (відповідно до стандарту вищої освіти) кількість кредитів, проте структура ОП потребує вдосконалення. Не відповідає вимогам законодавства кількість кредитів, відведених на вибіркові дисципліни - 17%.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Чітка структура змісту освітньої програми є сумнівною. Відсутня логічна взаємопов'язана система, матриця відповідності не вказує, яким чином досягаються програмні результати навчання. Таблиця 1 укладена некоректно, у гаранта відсутнє чітке розуміння взаємопов'язаності ПРН, освітніх компетентностей і навчальних дисциплін (окремих освітніх компонентів). За посиланням на документ, що стосується індивідуальної освітньої траєкторії, відкривається положення про організацію освітнього процесу. В ОП вказано, що 13 програмний результат навчання досягається тільки з вибіркових дисциплін - О5 (Основи міжкультурної комунікації) та О18 (Країнознавство другої іноземної мови). Проте через нечітке розуміння гарантом сутності вибіркових дисциплін (здобувачі під час вступу обирають другу іноземну мову, а отже, фактично це не вибіркова дисципліна), 13 програмний результат досягається.

Обов'язкові освітні компоненти загалом забезпечують досягнення програмних результатів навчання, однак окремі результати навчання (напр., дотримання правил академічної доброчесності, належний рівень володіння державною мовою, здійснення літературного редагування тексту) забезпечено лише опосередковано.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітніх компонентів загалом відповідає предметній області спеціальності 035 Філологія та забезпечує вивчення німецької мови та літератури у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах, лінгвістичних та літературознавчих ідей, міжкультурної та масової комунікації в усній та письмовій формах. Освітня програма забезпечує досягнення відповідних програмних результатів навчання та формування комплексу компетентностей, які майбутні фахівці матимуть можливість застосувати в галузі лінгвістики, літературознавства, методики викладання німецької мови та літератури.

Окрім того, за результатами проведених самим ЗВО опитувань змістове наповнення навчальної дисципліни “Сучасні інформаційні технології” не відповідає інтересам та потребам студентів. Під час ознайомлення з робочою програмою згаданої дисципліни та безпосереднього спілкування експертної групи зі студентами було з'ясовано, що її зміст зорієнтований переважно на застосування ІТ у закладах середньої освіти, а отже не відповідає предметній області заявленої спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з відомостями про самооцінювання, ОП і навчальним планом, на вибірковій дисципліні відведено тільки 17% кредитів ЄКТС. Сума кредитів, які студент повинен отримати з блоку обов'язкових компетентностей, дорівнює 6. На вибір надається дві дисципліни по 3 кредити - тобто студент повинен обрати обидві дисципліни. Що стосується фахових дисциплін, до вибіркових дисциплін уналежнюють другу іноземну мову і країнознавство другої іноземної мови (15 і 3 кредити відповідно). Друга іноземна мова обирається під час вступу на магістратуру, коли складається іспит. Таким чином, фактично вибір відсутній. Культурологічна фахова компетентність забезпечується тільки вибірковою дисципліною. В навчальному плані і ОП присутня дисципліна за вибором ВНЗ - практика усного/письмового перекладу. Кредити за неї не враховуються в суму вибіркових, отже, вона є обов'язковою. Наявність такого блоку не була аргументована гарантами і викладачами. В каталозі вибіркових дисциплін таких дисциплін більше, а ті, що обрали студенти, вносяться в навчальний план, а не в індивідуальний навчальний план (таких планів продемонстровано не було, хоча у відомостях про самооцінювання про них писали).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма передбачає проходження студентами двох виробничих практик: асистентської, педагогічної, мовної з основної іноземної мови (6 кредитів ЄКТС) та асистентської, педагогічної, мовної з другої іноземної мови (3 кредити ЄКТС). Навчальний план передбачає проходження цих практик у I та II семестрах відповідно. Одним із основних завдань цих практик є формування у студентів-магістрів психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи. Ознайомлення із програмами згаданих практик дозволяє стверджувати, що вони дозволяють здобути визначені освітньою програмою фахові компетентності, необхідні передусім для викладацької роботи, зокрема: володіння методами і формами викладання німецької мови у вищій школі та знаннями в організації виховної діяльності в академгрупі; здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні та методичні знання в практиці викладання німецької мови та ін. Відповідно до університетського Положення про організацію та проведення практики, базами практик можуть бути як університетські кафедри, так і інші заклади вищої освіти, хоча переважна більшість студентів проходить практику у своєму університеті.

Підготовка до написання магістерської роботи (15 кредитів), і захист дипломної роботи (1,5 кредитів) уналежнюються до практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка фахівців з германістики, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства та перекладу, передбачає розвиток у здобувачів вищої освіти низки соціальних навичок (soft skills), зокрема, комунікативних здібностей, навичок міжособистісного спілкування та міжкультурної комунікації, вміння формулювати потреби й очікування, здатності працювати в команді та автономно, а також виявляти креативність, ерудицію, гнучкість. Особлива увага освітньої програми до розвитку соціальних навичок, відображена у відомостях про самооцінювання, простежується у формулюваннях загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання, а також чітко усвідомлюється різними групами стейкхолдерів, що було з'ясовано під час відповідних зустрічей.

Випускники ОП під час зустрічі з групою експертів особливо наголошували на тому факті, що набуті під час навчання на ОП соціальні навички дозволили їм швидко адаптуватися до вимог ринку праці, а відтак - забезпечили їхню конкурентоспроможність як фахівців.

Набуття здобувачами соціальних навичок забезпечене не лише освітніми компонентами освітньої програми, але й шляхом залучення студентів та викладачів до різних форм громадської, волонтерської та культурної діяльності.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Для спеціальності “Німецька мова і література” професійний стандарт відсутній. У відомостях про самооцінювання вказано, що зміст ОП орієнтований на набуття тих компетентностей, які є основою кваліфікацій професій (за Класифікатором ДК 2444.1, 2320:2010). Це, за словами гарантів, досягається за рахунок структури освітніх компонентів, яка містить основні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей філолога, викладача німецької мови і літератури, другої іноземної мови, перекладача. Були враховані вимоги, що зазначені у Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи були продемонстровані результати опитування здобувачів стосовно їх реального навантаження, в яких зазначено, що здобувачі не відчують перенавантаження.

Обсяг ОП становить 90 кредитів, що відповідає встановленим вимогам до ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти. Обсяг більшості освітніх компонентів становить 3 кредити, за виключенням науково-педагогічної практики (основна іноземна мова), яка охоплює 6 кредитів, дисциплін «Основна іноземна мова» (12 кредитів), «Друга іноземна мова» (15 кредитів). Кількість кредитів, відведена на підготовку магістерської роботи становить 15 кредитів, на захист дипломної роботи та на атестацію (друга іноземна мова) - по 1,5 кредити відповідно. Такий розподіл навантаження є оптимальним для опанування ОП та досягнення встановлених цілей ОП.

Загалом можна стверджувати, що розподіл навантаження дозволяє досягти передбачених ОП результатів навчання та реалістично враховує навчальний час студента.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів на даній ОП за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Серед сильних сторін освітньої програми варто виокремити наступні:

1. Обсяг освітньої програми відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти та Стандарту вищої освіти. Структура освітньої програми забезпечує необхідний обсяг освітніх компонентів.
2. Освітня програма є структурованою у контексті загального часу навчання, обсягу освітніх компонентів та їхнього розподілу на відповідні змістовні блоки.
3. Практична підготовка, передбачена навчальним планом, дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності як викладача закладу вищої освіти та філолога.
4. Змістове наповнення ОП дозволяє здобувачеві набути різноманітних соціальних навичок, що було засвідчено під час спілкування із різними групами стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Серед слабких сторін освітньої програми варто виокремити наступні:

1. Окремі результати навчання лише опосередковано забезпечено освітніми компонентами ОП. Рекомендуємо переглянути зміст ОП з метою більш реалістичного охоплення усіх визначених результатів навчання.
2. Суттєвим недоліком вважаємо фактичну відсутність можливості створення індивідуальної освітньої траєкторії через вибіркові дисципліни, хоча у відомостях про самооцінювання цей чинник позначається як основний. 17% вибіркової дисциплін не є достатніми для створення індивідуальної освітньої траєкторії. Процедура реалізації права на вибір навчальних дисциплін є ускладненою та обмеженою навчальним планом ОП. Рекомендуємо на інституційному рівні переглянути процедуру реалізації здобувачами права на вибір дисциплін, а також забезпечити студентам можливість обирати дисципліни незалежно від спеціальності.
3. У зв'язку з виявленою зацікавленістю серед різних груп стейкхолдерів у формуванні в межах ОП поглиблених навичок усного й письмового перекладу рекомендуємо розробникам розглянути перспективи запровадження сертифікатних програм, які можуть реалізуватися за рахунок вибіркової складової індивідуальних навчальних планів.
4. Індивідуальні плани у здобувачів відсутні, хоча зазначені в відомостях про самооцінювання. Для фіксування отриманих результатів навчання використовується залікова книжка. Проте цей чинник не суттєво впливає на загальну якість освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 2:

Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Відсутність структурно-логічної схеми зв'язку освітніх компонентів з програмними результатами навчання та фактична відсутність дисциплін вільного вибору студента є суттєвими недоліками у контексті відповідності Критерію 2. Проте, під час спілкування з гарантми та розробниками ОП «Німецька мова і література», експертна група переконалася, що гарантми та розробники ОП свідомі цієї проблеми і готові працювати над її вирішенням. Отже, вказані недоліки є суттєвими, проте можуть бути усунені протягом року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП оприлюднені на веб-сторінці <https://admission.pnu.edu.ua/>. Ці правила є чіткими і доступними для розуміння потенційних вступників та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на ОП враховують особливості самої програми. Так, в ОП “Німецька мова і література” чітко прописано рекомендований блок, який містить інформацію про вимоги до вступу та продовження навчання і вимоги до вступників. Ці рекомендації відповідають правилам прийому на навчання та вимогам до вступників на освітній рівень “Магістр”. Форма та зміст вступних випробувань відповідають рівневі початкових компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання на цій програмі. Окрім того, для вступників, що здобули освітній рівень бакалавра в інших ЗВО або на інших ОП і мають складати другу іноземну мову, на сайті опубліковані матеріали та пробні тести з другої іноземної мови, що дає змогу якісно підготуватися до вступних іспитів.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюються Положенням про академічну мобільність, яке відповідає Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.). Це Положення регулює визнання та перезарахування результатів, отриманих у закладах-партнерах ЗВО в рамках внутрішньої та міжнародної академічної мобільності. Описані у відповідному положенні процедури є досить чіткими та зрозумілими, під час зустрічей з групою експертів представники

академічної спільноти продемонстрували розуміння принципів перезарахування кредитів, отриманих в інших закладах вищої освіти.

Водночас, представники ЗВО не змогли навести приклади реального застосування задекларованих у згаданому положенні правил визнання результатів навчання саме на цій ОП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На час візиту експертної групи, положення про порядок зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” було на етапі розробки. Це положення розроблялося на основі Закону України “Про освіту”. Прикладів практики застосування вказаних правил на цій ОП ще не було. Гаранти та розробники ОП відреагували на рекомендації експертів і 27.11.2019 Вченою радою ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” було затверджено “Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти”. Це Положення було введено в дію наказом ректора ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” від 29.11.2019, тобто уже після візиту експертної групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Правила прийому на навчання за ОП “Німецька мова і література” є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Навігація на сайті в цілому зручна і зрозуміла. Інформація на сайті дає вичерпну інформацію про доступ до освітньої програми для всіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, потребують доповнення. Також рекомендуємо спростити пошук на сайті Пояснювальної записки до навчального плану, у якій регулюються зазначені вище правила, задля більшої доступності для потенційних абітурієнтів.

Рекомендуємо перенести блок інформації про вступні випробування на окрему сторінку сайту - на момент ознайомлення з відомостями і візиту до ЗВО вони були розміщені на сторінці “Програмові вимоги до заліків та іспитів”, що розуміє під собою інформацію про поточний контроль здобувачів.

Попри те, що ЗВО розробив нормативне забезпечення процедур визнання результатів навчання, отриманих в межах академічної мобільності та неформальної освіти (щодо останньої - вже за результатами консультацій з експертною групою), рекомендуємо вжити заходи щодо контролю за реальним застосуванням вказаних положень на практиці, а також інформування студентів про їхні права в контексті визнання результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 3:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Правила процедури вступу на навчання за цією ОП оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, є чіткими та доступними для розуміння потенційних абітурієнтів і не містять жодних дискримінаційних положень. Гаранти та розробники ОП відреагували на рекомендації експертів щодо необхідності розробки Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти і уже після візиту експертної групи ЗВО було затверджено відповідний документ. Отже, висловлені зауваження не є суттєвими, а недоліки не впливають на загальну якість освітньої програми.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Серед обраних форм та методів навчання (МН): лекції, практичні заняття, виробничі (наук.-педагог.) практики; проблемні, проєктні, словесні, наочні та евристичні, методи стимулювання та мотивації навч.-пізнав. діяльності.

Форми та МН обрано з урахуванням контексту дисциплін, що дає змогу забезпечити ПРН ОП. Однак ПРН, зазначені в ОП (і розробленій в 2016 р, і в оновленому проєкті 2019 р.), та РН, зазначені у силабусах навч. дисц., не співпадають. Проєкт ОП, приведеної до вимог Стандарту, оприлюднено лише після візиту експертів, він знаходиться в стані розробки, має пройти процедуру публічного обговорення, тому є підстави вважати, що силабуси теж будуть приведені у відповідність до оновленої ОП.

Формальна невідповідність не суттєво вплинула на загальний рівень підготовки здобувачів. Про це свідчать рез-ти успішності, позитивний показник працевлаштування випускників ОП. Студенти часто виконують роль перекладачів під час культ.-мистецьких заходів, організованих ОДА та міськрадою в місті та області («Свято ковалів», «Кільце ковальських міст Європи»), під час зустрічей з іноземними делегаціями.

Студентоцентризований підхід є чітко вираженим, студенти залучаються до проєктної діяльності, активно працюють у малих групах, можуть навчатися за інд. графіками. У ЗВО є платформа для забезп. дистанц. навчання з інформацією про навч. курси та навч.-метод. матеріали. Про залучення студентів до внутр. забезпечення якості ЗВО свідчать результати опитувань студентів, надані під час візиту.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

До всіх освітніх компонентів є силабуси, у яких міститься інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Силабуси розміщено на сайті кафедри німецької філології. Окрім того, викладачі доводять усю необхідну інформацію студентам на початку вивчення кожного окремого курсу. Перешкод для отримання згадуваної інформації немає, вона доступна та зрозуміла.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Студенти активно користуються своїм правом обирати теми наукових досліджень, зокрема теми курсових та магістерських робіт. Теми, що пропонуються для здійснення наукового дослідження студентам, оновлюються з урахуванням сучасного стану розвитку галузі та особливостей ринку мовних послуг, педагогічних інновацій. Протоколи про оновлення тем було представлено під час виїзної експертизи. Теми наукових досліджень затверджуються в межах наукової теми кафедри “Структура і функції елементів різних рівнів системи німецької мови”, номер держ. реєстрації 0113U005754, що зазначено у відомостях і було підтверджено під час експертизи.

Студенти беруть активну участь у конференціях та семінарах, про що свідчать протоколи проведених на факультеті конференцій не лише на рівні ЗВО, а й міжнародному рівні. Широкий вибір наукових гуртків, про які зазначалося у відомостях самооцінювання, та свідчення їхньої діяльності було перевірено у результаті спілкування зі студентами і ознайомлення з відповідною документацією, дає можливість студентам обрати той науковий напрям, який їм до вподоби та здійснювати свої наукові розвідки під керівництвом викладачів. Вагомий показник кількості статей викладачів, надрукованих у міжнародних наукометричних базах, свідчить про високий рівень якості проведених наукових досліджень та слугує гарним прикладом для студентів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час ознайомлення з відомостями про самооцінювання, а також у процесі спілкування з викладачами у ході виїзної експертизи, було встановлено, що викладачі активно займаються науковою роботою, публікують результати своїх наукових розвідок, беруть участь у науково-практичних конференціях, а також виступають організаторами міжнародних та всеукраїнських конференцій на базі свого ЗВО. Оновлення метод. забезпечення освіт. діяльності регулюється Типовим положенням про кафедру і “Положенням про організацію освітнього процесу...”

Викладачі випускової кафедри мають низку статей у міжнародних наукометричних базах SCOPUS та Web of Science, що свідчить про високу наукову культуру педагогів-дослідників та актуальність їхніх досліджень.

Викладачі кафедри оновлюють зміст освіти, зокрема, ОК “Сучасні лінгвістичні теорії”, “Методика організації науково-дослідної роботи”, “Основи художнього перекладу”, що було зазначено у відомостях і підтверджено під час візиту до ЗВО.

Отже, тенденції розвитку спеціальності враховуються під час формування змісту освітніх компонентів, що дає можливість підготувати конкурентоспроможних фахівців.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО здійснює політику щодо інтернаціоналізації. Так, у Стратегії ЗВО на 2020-2025 роки вказано, що пріоритетним стратегічним напрямком є розвиток міжнародної співпраці в освітній, науковій, проектній та культурній галузі задля розвитку потужностей університету, людського капіталу та регіону. Факультет іноземних мов є активним учасником цього процесу.

Зокрема, переважна більшість викладачів факультету іноземних мов та кафедри німецької мови включно беруть участь у програмах академічної мобільності. Під час зустрічі з викладачами було підтверджено факт того, що кафедра співпрацює з Німецькою Академічною Службою Обмінів DAAD, викладачі та студенти беруть участь у конкурсах, конференціях та семінарах від DAAD - Berufsfelder Deutsch, Deutschtage Mobil. У вересні 2019 року на базі кафедри та факультету іноземних мов пройшла міжнародна наукова конференція XXVI Конгрес Асоціації Українських Германістів “Сучасна германістика в пошуках нової ідентичності - інтердисциплінарність, інтеркультурність, інтернаціональність”

Викладачі активно ділилися своїми здобутками та досвідом співпраці з іноземними інституціями та організаціями, участю у проектах під час зустрічі з групою експертів.

Здобувачі також мають можливість брати участь у проектах з міжнародного обміну, зокрема у проекті ERASMUS+. Таким чином, під час виїзної експертизи було підтверджено, що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Серед сильних сторін та позитивних практик в контексті 4 критерію відзначимо наступні:

- різноманіття форм та методів навчання;
- наявність у вільному доступі силабусів навчальних дисциплін;
- чітко виражений студентоцентрикований підхід;
- залучення здобувачів до внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ЗВО;
- спрямованість на інтернаціоналізацію діяльності ЗВО, участь викладачів і здобувачів у міжнародних проектах;
- регулярне оновлення змісту освітніх компонентів викладачами;
- поєднання навчання і досліджень в межах наукової теми кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Залучення здобувачів вищої освіти до пов'язаної з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО виглядає дещо обмеженим, зокрема в контексті відсутності реальних фактів визнання результатів навчання, отриманих в рамках міжнародної академічної мобільності.

Форми та методи навчання, зазначені у силабусах, спрямовані на забезпечення РН, які не співпадають з ПРН, вказаними у ОП.

Рекомендуємо привести у відповідність ОП до Стандарту, визначитися з переліком компетентностей та ПРН, потім переглянути доцільність використання форм та методів навчання для досягнення ПРН.

Рівень відповідності Критерію 4:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Існує недолік щодо невідповідності у силабусах та ОП. Після спілкування з експертною комісією члени проектної групи ОП зрозуміли у чому полягає така невідповідність та почали виправляти недоліки. Зокрема напередодні від'їзду експертної комісії до розгляду було представлено проєкт ОП, приведеної до Стандарту, з визначеним переліком компетентностей та ПРН, розпочалася робота над узгодженням інформації, наведеної у силабусах та ОП.

З огляду на те, що окреслена невідповідність не вплинула на якість навчання та викладання за ОП, а ОП відповідає переважній більшості підкритерії, то вважаємо, що рівень відповідності ОП Критерію 4 можна оцінити як В. Організація навчання і викладання на освітній програмі загалом відповідає вимогам Критерію. Окремі недоліки є несистемними і можуть бути виправлені в робочому порядку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Кожен ОК програми має визначену форму контрольного заходу, критерії оцінювання та особливості проведення таких заходів наведені в силабусах, робочих навчальних програмах і методичних рекомендаціях до відповідних ОК. Їхні формулювання переважно чіткі та зрозумілі. Дещо нечітко сформульовані критерії оцінювання для ОК “Виробнича практика за фахом (асистентська, педагогічна, мовна/літературна)”. Ця нечіткість підтверджена під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти.

Наведені в силабусах, роб.навч. програмах і методичних рекомендаціях критерії оцінювання цілком дають можливість встановити рівень досягнень здобувачами заявлених ПРН. Силабуси ОП “Німецька мова і література” розміщені в розділі “Акредитація 2019”. Рекомендуємо перемістити їх на персональні сторінки викладачів, як зазначено у звіті про самооцінювання.

На час ознайомлення зі звітом на сторінці “Програмові вимоги до заліків та іспитів” було розміщено інформацію про вступні іспити; після візиту інформацію було оновлено і подано коректно.

Оприлюднення критеріїв оцінювання здійснюється заздалегідь в системі дистанц. навчання, усно викладачами на перших заняттях з дисциплін та в соцмережах (фейсбук) і месенджерах. Соцмережі та месенджери видаються спорадичним інструментом для оприлюднення критеріїв оцінювання, а система дистанційного навчання іноді недоступна для користувачів через технічні роботи (згідно з оголошеннями на сайті відповідного відділу), рекомендовано використовувати для цього сайти відповідних підрозділів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до Стандарту атестація випускників ОП проводиться у формі “публічного і відкритого захисту кваліфікаційної роботи магістра”.

Вимоги до написання кваліфікаційної роботи частково відповідають Стандарту. Не враховано, що завдання чи проблема, яку мають розв’язати здобувачі вищої освіти, має характеризуватися невизначеністю умов і вимог.

Значним недоліком є неоприлюднення кваліфікаційних робіт ні в Репозиторії, ні на сайті Університету, факультету чи кафедри. Слід зазначити, що в новому проекті ОП, який наразі обговорюється, з’явилась норма про обов’язковість розміщення робіт в Репозитарії, вона на даний момент не реалізована, але дає підстави сподіватися на виправлення ситуації

найближчим часом. Також недоліком є той факт, що на академічну доброчесність у ЗВО перевіряють тільки 10% робіт, які обираються шляхом публічного жеребкування за присутності представників органів студентського самоврядування. Представники ЗВО зауважили, що в такий спосіб ЗВО заощаджує гроші, оскільки вартість користування комерційним програмним забезпеченням для перевірки на плагіат є високою. Проте, ЗВО наполягає, що в такий спосіб все одно формується культура якості, тому що студенти знають, що будь-яка робота може потрапити на перевірку.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Чинне в ЗВО “Положення про організацію освітнього процесу...” містить загальні визначення суті та порядку проведення контрольних заходів (заліку, екзамену, атестації) та їх повторного проходження.

У цьому “Положенні...” та інших документах ЗВО не визначені процедури врегулювання конфлікту інтересів та оскарження результатів контрольних заходів. Разом з тим під час зустрічі з гарантом, викладачами та здобувачами підтверджено, що студент може заявити про упереджене ставлення або оскаржити результати контрольних заходів через заяву деканові. Ця процедура регламентована документами на рівні деканату.

Додатковим інструментом забезпечення об'єктивності оцінювання є наказ ректора “Про використання тестової форми проведення семестрових екзаменів та підсумкової атестації з використанням комп'ютерних технологій”, згідно з яким здобувач має можливість обрати тестову форму екзамену для забезпечення об'єктивного оцінювання. Під час зустрічей зі здобувачами підтверджено, що така можливість існує, проте переважно використовується для оцінювання цілої групи, а не окремих здобувачів.

Зауважено, що деякі процедури, пов'язані із контрольними заходами, потребують врегулювання та закріплення на рівні ЗВО.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

У ЗВО діють “Положення про запобігання академічному плагіату”, “Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності” та “Кодекс честі”, які в сукупності достатньо чітко визначають політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності.

Популяризація академічної доброчесності в ЗВО декларується та (згідно з опитуванням здобувачів) здійснюється, проте без введення відповідних дисциплін або тем в ОП.

Для протидії порушенням академічної доброчесності використовуються рекомендовані МОН системи Unicheck та Plagiat.pl.

З їх допомогою здійснюється перевірка тільки 10% кваліфікаційних робіт, обраних випадковим чином серед усіх здобувачів останнього курсу ОП. На думку гаранта та адміністратора системи, такої кількості цілком достатньо, адже здобувачі, знаючи, що їхня робота може потрапити під перевірку, не допускать плагіату. Повторна перевірка роботи, у якій виявлено плагіат та яка була доопрацьована, з допомогою цих програм є необхідною умовою допуску до захисту та здійснюється на платній основі. Ця процедура визначена наказом ректора і суперечить описаній у р. 6 “Положення про запобігання академічному плагіату”.

Видається, що описана процедура перевірки кваліфікаційних робіт є тимчасовою, експериментальною та недостатньою для унеможливлення порушень академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Позитивними практиками є:

- використання дієвих технологічних рішень для запобігання академічному плагіату;
- надання можливості здобувачам складати екзамени в тестовій формі з допомогою ІКТ;
- популяризація академічної доброчесності через роз’яснення та виховні заходи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Інституційними	недоліками	є:
– відсутність чіткої регламентації процедур вирішення конфлікту інтересів та оскарження результатів оцінювання;		
– вибіркова перевірка кваліфікаційних робіт на наявність текстових збігів.		

Рекомендуємо:

- централізовано оприлюднювати критерії оцінювання з кожного ОК з допомогою сайту структурного підрозділу або репозитарія;
- удосконалити та узгодити регламентацію процедур, пов’язаних із контрольними заходами та дотриманням академічної доброчесності;
- забезпечити перевірку всіх кваліфікаційних робіт з допомогою систем виявлення текстових збігів;

- увести в зміст ОК теми, пов'язані з правами інтелектуальної власності та академічною доброчесністю
 - оприлюднити магістерські роботи на сайті кафедри, факультету, або в репозитарії.

Рівень відповідності Критерію 5:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

У ЗВО є чинні документи, що регламентують процедури, пов'язані з контрольними заходами і дотриманням академічної доброчесності. Ці регламентації є подекуди недосконалими або неузгодженими, однак практика їх застосування забезпечує об'єктивність оцінювання і дотримання академічної доброчесності.

Контрольні заходи, передбачені ОП, є достатньо чіткими та придатними для оцінювання рівня досягнення здобувачами визначених результатів навчання.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час підготовки до виїзної експертизи експерти отримали CV викладачів; окрім того, інформація про їх академічну та професійну діяльність розміщена на персональних сторінках на сайті ЗВО, в документі про кадрове забезпечення, а також у відомостях про самооцінювання.

Відповідно до переліку публікацій, а також наукових та професійних досягнень викладачів, оприлюднених на персональних сторінках, можемо дійти висновку, що академічна та професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення цілей програми і програмних результатів навчання. На кафедрі німецької мови працює 20 викладачів, з них один професор, д.ф.н., 11 доцентів, 2 старших викладачі, 6 асистентів.

Переважна кількість НПП мають науковий ступінь за відповідною спеціальністю. Деякі викладачі працюють перекладачами, тому можуть передати практичний досвід студентам. Усі викладачі періодично проходять науково-педагогічне стажування у вітчизняних чи закордонних ЗВО (Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка, Віденський університет, університет м. Майнц), що дозволяє їм ознайомитися із провідним досвідом інших університетів і застосувати його для покращення викладання та досягнення ПРН за даною ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури конкурсного добору НПП регулюються Положенням про порядок заміщення посад НПП, яке введено в дію з 01.01.19 Наказом Ректора від 28.12.18., згідно з яким конкурс на заміщення посад НПП проводиться з дотриманням таких принципів: відкритості; гласності; таємного та вільного волевиявлення; добровільної участі у виборах; демократичності; забезпечення рівності прав учасників виборів. Під час спілкування з викладачами було з'ясовано, що ці принципи дотримуються. При конкурсному доборі враховуються: наявність освіти за профілем кафедри, наукова та методична діяльність викладача, проходження стажування і підвищення кваліфікації. Також при проходженні за конкурсом враховується наявність наукових публікацій викладачів у рецензованих виданнях. Кожен кандидат на заміщення вакантної посади проводить відкрите заняття. Об'єктивність конкурсних процедур також зумовлена урахуванням результатів анонімного опитування студентів "Викладач очима студентів" щодо професіоналізму викладачів і ефективності їхнього викладання. Результати цього опитування впливають не лише на заміщення вакантної посади, але й на продовження контракту з викладачем, і на рівень його заробітної плати.

Інформація про конкурс була оновлена 14.11.19 та розміщена в публічному доступі на сайті ЗВО в розділі "Публічна інформація" - "Конкурс на заміщення посад".

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Разом із звітом про самооцінювання гарант надав відгуки від роботодавців. Під час зустрічі з роботодавцями було отримано інформацію про їхню взаємодію з кафедрою німецької мови. На зустрічі були присутні керівник школи німецької мови "Отто Ганс" і заступник директора Івано-Франківської школи №5 з поглибленим вивченням німецької мови. Роботодавці зазначили, що їх побажання систематично беруться до уваги. Було рекомендовано додати до курсу вивчення основної мови освітній компонент "Новітній німецький правопис".

Крім того, як було зазначено у відомостях, зовнішніми рецензентами під час захисту магістерських робіт виступають НПП з кафедр гуманітарних дисциплін, філології й перекладу Івано-Франківського національного медичного університету та Івано-Франківського національного університету нафти й газу. Представник останнього також був присутній на зустрічі з роботодавцями.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Згідно з відомостями про самооцінювання, доцент кафедри Ткачівська М. Р. є членом Національної спілки письменників і під час викладання дисципліни “Основи художнього перекладу” запрошує на лекції українських письменників, чий твори виходять у перекладах німецькою мовою. Ця інформація була підтверджена під час зустрічі зі здобувачами і викладачами. Проте зауважимо, що фактів запрошення представників роботодавців на аудиторні заняття не було виявлено.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Заохочення професійного розвитку викладачів регулюється в ЗВО Положенням про академічну мобільність, Положенням про надання творчих відпусток, Положенням про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників, що публікують праці у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Під час зустрічі з викладачами, гарантами і адміністративним персоналом експертами було з’ясовано, що викладачі співпрацюють з різними університетами в межах програм Erasmus+, DAAD тощо. Проте на сайті ЗВО в розділі “Угоди про співпрацю” наведені тільки посилання на сторінки університетів-партнерів. Такі документи були надані для ознайомлення під час виїзної експертизи.

Публікації наукових статей у журналах, що індексуються наукометричними базами, дають змогу викладачам отримувати грошові винагороди або зменшення навчального навантаження, що дає більше часу на наукову роботу.

На кафедральному рівні викладачі мають змогу підвищувати кваліфікацію завдяки співпраці кафедр з Британською Радою, Гьоте Інститутом, фондом Ганза Зайделя, Німецькою та Австрійською програмами академічного обміну, Альянс Франсез. Таким чином, НПП має змогу щорічно проходити тренінги від цих організацій, брати участь у літніх мовних таборах, стажуватися за кордоном за програмами обміну.

Рекомендуємо звернути більшу увагу на розробку власних програм, що сприятимуть професійному розвитку викладачів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

У відомостях про самооцінювання недостатньо інформації про стимулювання викладацької майстерності викладачів. Під час зустрічей з викладачами (запланованої та відкритої) стало зрозумілим, що чітких стимулів до розвитку викладацької майстерності ЗВО не надає, на відміну від професійного розвитку. Рекомендуємо звернути увагу на підвищення кваліфікації викладачів не тільки в межах обов’язкового курсу, що проводиться кожні 5 років, але й стимулювати відвідування майстер-класів, проходження онлайн-курсів (вітчизняних і закордонних), стимулювати нагородами і преміями.

Свідченням зацікавленості ЗВО у поліпшенні цієї ситуації є створення в університеті Центру інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» у рамках проекту програми ЄС Еразмус+ КА2 «Модернізація вищої педагогічної освіти з використання інноваційних інструментів викладання (MoPED)» (почав діяти з 1 вересня 2019 р.). Одним із напрямків діяльності центру є проведення тренінгів для викладачів, спрямованих на впровадження в освітній процес кращих європейських практик навчання, використання ІКТ та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Серед сильних сторін зауважимо на наступних:

- професійна та академічна кваліфікація викладачів загалом дозволяє досягти зазначених цілей та програмних результатів;
- прозорість конкурсного добору викладачів, опитування здобувачів “Викладач очима студентів”, що впливає на результати конкурсного добору;
- залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків;
- підтримка викладачів, що публікують праці у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science;
- залучення до перегляду ОП роботодавців;
- співпраця із закордонними та вітчизняними ЗВО в межах програм академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Під час ознайомлення з особливостями ОП було виявлено низку недоліків:

- відсутність чітких процедур стимулювання розвитку викладацької майстерності;
- роботодавці та експерти в галузі не запрошуються для проведення занять.

Рекомендуємо сприяти на системному рівні розвитку педагогічної майстерності викладачів.

Рівень відповідності Критерію 6:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Професійна та академічна кваліфікація викладачів відповідає цілям ОП та дозволяє досягти цілей програми та ПРН, конкурсний добір викладачів є прозорим. До занять долучаються професіонали-практики, підтримується професійний розвиток викладачів. Налагоджена співпраця з вітчизняними і закордонними ЗВО в межах програм академічної мобільності. В контексті виконання критерію рекомендуємо на рівні університету імплементувати систему підтримки й стимулювання викладацької майстерності науково-педагогічних працівників.

Також рекомендуємо гармонізувати змістове наповнення ОП, зокрема структуру практичної підготовки студентів, із можливостями, які пропонують роботодавці, що

безпосередньо залучені до реалізації ОП та тісно співпрацюють зі студентами вже сьогодні. Передбачити можливість проходження практики у видавництвах, перекладацьких агенціях та інших установах. Зазначені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітнього процесу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

На факультеті іноземних мов є мультимедійне обладнання, доступ до бібліотек, але немає перекладацької будки і навушників. Є велика бібліотека на першому поверсі, а також фахова бібліотека, наповнення якої забезпечує кафедра німецької філології. На факультеті і взагалі в корпусі є безкоштовний Wi-Fi з вільним доступом.

Кафедра має великі лекційні аудиторії, інфопростір з комп'ютерами, до якого можна записатися і провести там захід. Проте програмне забезпечення на комп'ютерному обладнанні кафедри є застарілим, рекомендуємо його оновити.

Дисципліни ОП забезпечені підручниками і посібниками, навчально-методичними матеріалами. На факультеті і на кафедрі є науково-методичні бібліотеки. В електронному каталозі можна знайти хрестоматії з дисциплін зі списками статей та уривками з наукових видань. Також діють послуги “електронна бібліотека”, “електронний каталог”, “віртуальна довідка”. Навігація електронною бібліотекою зручна та зрозуміла.

Загалом фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Подана у відомостях про самооцінювання інформація була перевірена та підтверджена під час виїзної експертизи. Справді, всі викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет, репозитарію бібліотеки, центру інноваційних технологій (для проведення у цьому приміщенні заходів необхідно записуватися заздалегідь). За необхідності можна безкоштовно визначити УДК публікації - дистанційно або очно.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи було встановлено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. В корпусах та аудиторіях досить тепло, встановлені нові металопластикові вікна, аудиторії чисті, більшою мірою відремонтовані (але не всі). Функціонує студентський простір "Параграф", де здобувачі можуть долучитися до виконання проєктів або підключитися до мережі Інтернет для виконання домашніх завдань. Поруч із ЗВО працюють сервіси для ксерокопіювання. На першому поверсі функціонує дві невеликі їдальні, окрім того, є маленькі точки продажу напоїв та їжі. В коридорах стоїть достатня кількість лавок, в аудиторіях працюють розетки. На жаль, під час виїзної експертизи запрошений начальник адміністративно-господарської частини не з'явився на зустріч.

Взаємовідносини здобувачів з викладачами, як було спостережено під час виїзної експертизи, лояльні, згідно з інформацією, отриманою від здобувачів, вони можуть звернутися за порадою, до їх думки дослухаються. Експертам були надані результати анонімних опитувань, які це підтверджують.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час виїзної експертизи було виявлено достатнє забезпечення підтримки здобувачів.

Організаційна та інформаційна підтримка. Функціонує електронний розклад на сайті, працює телеграм-бот, що надсилає повідомлення зі змінами розкладу. Путівник студента доступний на сайті і в паперовому вигляді. Деканат ФІМ працює з системою електронного документообігу, що дозволяє здобувачам користуватися електронним розкладом, а працівникам деканату полегшує роботу з вирахуванням навантаження.

Соціальна підтримка. Є сенат, профком. Профком більшою мірою опікується поселенням здобувачів у гуртожитки. Сенат організує екскурсії, взаємодіє з керівництвом ЗВО. 2019 р. було подано заявку на придбання ноутбука. Дуже розвинута діяльність відділу виховної та психолого-педагогічної роботи (в відомостях про самооцінювання про це мало інформації, проте під час зустрічі з представниками відділу було з'ясовано, що щороку проводиться близько 600 акцій, систематично здійснюється опитування студентів. Зокрема, було опитано 1200 респондентів на тему булінгу і виявлено 800 випадків, після чого поверхи були обладнані відеоспостереженням, почала працювати гаряча лінія і була створена Комісія з питань булінгу і насильства. Представники сенату заявили, що студенти можуть отримати матеріальну підтримку за необхідності, проте власне студенти про це погано поінформовані.

Консультативна підтримка здійснюється через систему дистанційного навчання або при очних зустрічах з викладачами та адміністративним персоналом.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО є наявності пандуси (тільки в гуманітарному корпусі, в адміністративному пандуси відсутні). В гуманітарному корпусі функціонує підйомник для візків, працює ліфт. Особливості роботи ліфту полягають в тому, що спуститися на ньому з третього поверху неможливо, проте піднятися можна. Здобувачі, що поєднують навчання з роботою або опікуються малолітніми дітьми, мають змогу навчатися за індивідуальним графіком. Вбиральні не пристосовані для осіб з особливими потребами, і взагалі потребують капітального ремонту. В плані роботи адміністративно-господарської частини зафіксовано, що такі вбиральні будуть обладнані в 2020 році.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі з представниками відділу виховної та психолого-педагогічної роботи була отримана інформація про існування гарячої лінії, на якій можна поділитися інформацією про випадки булінгу, насильства або дискримінації. На поверхах встановлено відеонагляд. Конфліктні ситуації, пов'язані з необ'єктивністю оцінювання, вирішуються шляхом дистанційного анонімного складання тестів та подання апеляцій. Проте в нормативних документах ЗВО немає чітко прописаних процедур щодо вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Сильними сторонами вважаємо дигіталізацію навчання, існування системи дистанційного навчання, обладнання корпусу пандусами і ліфтом для візків, гарно злагоджену роботу відділу виховної та психолого-педагогічної роботи, створення комісії з питань булінгу та насильства, встановлення відеонагляду на поверхах. Сенат і профспілка функціонують, обираються студентами. Зокрема, в день виїзної експертизи відбувалися вибори до студентського сенату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Серед недоліків відзначимо відсутність чіткої і зрозумілої політики вирішення конфліктних ситуацій - рекомендуємо регламентувати це питання внутрішніми нормативними документами ЗВО.

Рекомендуємо також переглянути та оновити Положення про внутрішній розпорядок, датоване 2016 роком, яке містить пункт про те, що староста має отримувати і видавати студентам стипендію, а також деякі інші застарілі пункти. Забезпечити обладнання кафедри або факультету лінгафонним кабінетом, для досягнення ПРН з дисципліни “Практика усного/письмового перекладу”, що містить навчальний блок з синхронного перекладу.

Зауважимо також, що окремі навчальні аудиторії, якими користуються здобувачі ОП “Німецька мова та література”, потребують ремонту.

Рівень відповідності Критерію 7:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Загалом вимоги критерію 7 дотримано, під час ознайомлення з нормативними документами ЗВО та під час виїзної експертизи було встановлено, що здобувачі і викладачі мають безоплатний доступ до інфраструктури, що необхідна для навчання і викладання. Налагоджена система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформативної підтримки. Але є низка недоліків: нечітка політика вирішення конфліктних ситуацій, відсутність ремонту в деяких приміщеннях, відсутність адаптованих для осіб з особливими освітніми потребами вбиралень і відсутність в адміністративному корпусі пандусів. Проте, висловлені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітнього процесу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Загальноінституційна політика щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульована відповідними положеннями: Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу, Положенням про проектні групи групи забезпечення з розроблення і запровадження освітніх програм, а також Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Розробниками ОП задекларовано, що механізм перегляду освітніх програм базується на результатах внутрішнього моніторингу, а критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як в результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і завдяки прогнозуванню розвитку галузі та потреб суспільства. Перегляд освітньої програми ініціює робоча проектна

група, а відповідні зміни обговорюються на засіданнях випускових кафедр, науково-методичній раді університету та затверджуються вченою радою.

Водночас в результаті акредитаційної експертизи з'ясовано, що моніторинг та перегляд освітньої програми відбувався передусім у зв'язку із приведенням ОП у відповідність до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм (наказ МОН України від 29.03.2018 №206).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі вищої освіти через органи студентського самоврядування (Студентський сенат та профком) частково залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості та перегляду освітньої програми. Студенти формально беруть участь в обговоренні змін до освітньої програми на засіданнях випускових кафедр, висловлюючи власні пропозиції щодо вдосконалення ОП, на факультеті періодично організовуються анонімні опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності її якістю. Голова студентського сенату та профорг факультету іноземної мови є членами вченої ради та постійно перебувають на засіданнях, під час яких відбувається обговорення та затвердження змін до освітньо-професійної програми.

Водночас, під час аналізу відомостей про самооцінювання, а також інтерв'ювання здобувачів освіти та представників студентського самоврядування групою експертів з'ясовано, що пропозиції студентів здебільшого враховуються в лише контексті розширення каталогу запропонованих вибіркового дисциплін або ж вибору окремих форм і методів навчання. Ідентифіковані внаслідок проведення анонімних опитувань недоліки фактично не були передумовою внесення змін до ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою з'ясовано, що роботодавці, які представляють установи та організації різних форм власності, безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. Їхнє залучення підтверджене наданими для ознайомлення відгуками та рецензіями, укладеними угодами про співпрацю, а також безпосередньо під час інтерв'ювання в рамках проведення виїзної експертизи. Зокрема, представники роботодавців підтвердили систематичність своєї участі у засіданнях випускових кафедр під час обговорення змін та доповнень до змістового наповнення освітньої програми, наводили факти врахування їхніх потреб та інтересів. Водночас, варто зауважити, що процедура залучення роботодавців до періодичного перегляду освітньої програми не врегульована

внутрішніми документами ЗВО, а відтак консультування з ними має виключно дорадчий характер і переважно стосується розширення переліку вибіркових дисциплін.

Показовим також стало те, що більшість запрошених на зустріч з експертами роботодавців є випускниками освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертною групою було з'ясовано, що після ліквідації у 2017 р. відділу сприяння працевлаштуванню випускників функції збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми були передані на рівень факультетів, зокрема й на факультет іноземних мов. Це рішення загалом позитивно вплинуло на ефективність моніторингу кар'єрного шляху випускників, адже забезпечило не формальний його характер, а реальне налагодження зворотного зв'язку. На зустрічі з експертною групою були присутні як минулорічні випускники, так і випускники більш ранніх наборів тоді ще спеціальності “Німецька мова та література”

Отже, відповідальні на факультеті особи досить ефективно здійснюють моніторинг траєкторій працевлаштування випускників освітньої програми та враховують зібрану інформацію під час перегляду змістового наповнення освітніх компонентів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Оскільки система забезпечення якості вищої освіти в університеті, зокрема система ефективних процедур перегляду освітніх програм, перебуває на стадії формування, мусимо констатувати, що негайна реакція відбувається передусім на зовнішні чинники існування ОП. Перегляд програми відбувався передусім у зв'язку із приведенням її у відповідність до Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм (наказ МОН України від 29.03.2018 №206).

Водночас, експертною групою було встановлено, що внутрішній моніторинг реалізації освітньої програми із залученням різних груп стейкхолдерів вже сьогодні набуває систематичності. На рівні університету (відділом виховної та психолого-педагогічної роботи) та факультету (деканатом) систематично організовуються опитування здобувачів вищої освіти, із результатами яких можна було ознайомитись під час виїзду до ЗВО. Проведення опитувань серед студентів дозволило ідентифікувати низку недоліків та потреб у вдосконаленні ОП. Проектна група станом на сьогодні працює над формулюванням пропозицій щодо вдосконалення освітньої програми з урахуванням виявлених недоліків.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Попередня акредитація здійснювалася ще 2009 року як акредитація спеціальності “Німецька мова і література”. Висловлені під час акредитації зауваження стосувалися переважно поліпшення методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, а також розширення переліку баз практики в наукових, науково-дослідних та академічних установах України; підготовки і видання підручників і посібників з грифом МОН.

Експертною групою встановлено, що була здійснена робота із поліпшення методичного забезпечення освітнього процесу, організоване систематичне поповнення бібліотечного фонду відповідних кафедр сучасною літературою з німецької мови та літературознавства (кожна з кафедр на сьогодні має власні читальні).

Відповідно до університетського положення, студенти мають право проходити виробничу (педагогічну) практику в різних освітніх та наукових установах України.

На факультеті іноземних мов забезпечено вільний доступ до Wi-Fi, більшість навчальних аудиторій мають мультимедійне обладнання. Облаштування ж на факультеті комп'ютерного класу, який би водночас виконував функції лінгафонного кабінету, досі не забезпечено.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Попри те, що нормативне врегулювання функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти потребує подальшого вдосконалення, експертною групою встановлено, що процедури і політики забезпечення якості належним чином сприймаються всіма членами академічної спільноти ЗВО. Свідченням цього передовсім була значна увага зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів освітнього процесу до процедур внутрішнього забезпечення якості на ОП, підтверджена під час зустрічей із групою експертів в рамках виїзду.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Серед сильних сторін освітньої програми виокремимо наступні.

Загальноінституційна політика щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ЗВО врегульована відповідними положеннями. Відповідні процедури та політики сприймаються як корисні та належні усіма членами академічної спільноти. Адміністрація закладу та розробники освітньої програми під час візиту експертної групи виявили позитивне ставлення до висловлених рекомендацій.

На рівні університету (відділом виховної та психолого-педагогічної роботи) та факультету (деканатом) систематично організовуються опитування здобувачів вищої освіти, результати яких обговорюються на засіданнях відповідних кафедр. На рівні факультету організовано ефективну взаємодію з випускниками освітньої програми та роботодавцями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

В контексті Критерію 8 експертною групою було виявлено низку недоліків.

Система забезпечення якості вищої освіти в університеті, зокрема система ефективних процедур перегляду освітніх програм, перебуває на стадії формування. Перегляд і вдосконалення освітньої програми здійснювався переважно як реакція на зовнішні чинники (поява нормативних документів МОН України). Рекомендуємо на інституційному рівні удосконалити систему моніторингу перегляду освітніх програм, врегулювавши процедуру врахування зауважень і пропозицій різних груп стейкхолдерів освітнього процесу, а також врахувати положення, викладені в Стандарті вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Попри те, що функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти потребує подальшого вдосконалення, експертною групою встановлено, що процедури і політики забезпечення якості належним чином сприймаються всіма членами академічної спільноти ЗВО. Адміністрація ЗВО та розробники ОП демонструють досить чітке бачення шляхів нормативного врегулювання зазначених процедур на інституційному рівні, а також безпосередньої їх реалізації під час моніторингу та перегляду освітньої програми. З огляду на це вважаємо, що висловлені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітньої програми.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, які розміщено на сайті університету, а також на сторінках факультету та відповідних загальноуніверситетських відділів. Сайт університету є легким та зрозумілим у користуванні, інформація на ньому систематично та оперативно оновлюється.

Права, обов'язки та можливості студентів уміщені також в інформативному та яскравому “Студентському путівнику-2019/20”, доступному для студентів як у друкованому вигляді, так і на сайті університету. Про корисність і доступність путівника студенти неодноразово згадували під час зустрічі з експертною групою.

Під час зустрічей експертної групи з різними групами стейкхолдерів освітнього процесу було з'ясовано, що відповідні правила та процедури є зрозумілими та чіткими, позитивно сприймаються та послідовно виконуються всіма членами академічної спільноти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Проект освітньої програми, приведеної до Стандарту вищої освіти оприлюднено на сайті факультету іноземних мов на сторінці факультету іноземних мов в розділі “Підготовка магістрів”, можливості для стейкхолдерів подати свої пропозиції та зауваження онлайн фактично не передбачено. Основна комунікація розробників зі стейкхолдерами щодо оновлення освітньої програми відбувається безпосередньо під час обговорення відповідних змін на засіданнях кафедр.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На офіційному веб-сайті університету (на сторінці факультету іноземних мов) оприлюднено точну та достовірну інформацію про освітню програму. Зокрема, розміщено детальний опис освітньої програми, включно з цілями, очікуваними результатами навчання та освітніми компонентами; навчальний план та пояснювальну записку до нього; відомості про кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення. Вважаємо, що розміщені матеріали дозволяють стейкхолдерам освітнього процесу отримати достатній обсяг інформації про відповідну освітню програму.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Серед позитивних практик у контексті Критерію 9 експертною групою виокремлено наступні.

1. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, які розміщено на сайті університету, а також на сторінках факультету та відповідних загальноуніверситетських відділів.

2. Для інформування здобувачів вищої освіти про їхні права, обов'язки та можливості закладом вищої освіти розроблено “Студентський путівник-2019/20”, доступний як у друкованому вигляді, так і на сайті університету.

3. Заклад вищої освіти забезпечує розміщення на офіційному сайті університету докладну та достовірну інформацію про освітню програму.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Недоліком у контексті Критерію вважаємо відсутність на відповідній сторінці сайту можливості вносити пропозиції до оприлюдненого проекту освітньої програми. Рекомендуємо у майбутньому проект оновленої освітньої програми та змін до неї оприлюднювати для громадського обговорення не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, таблицю пропозицій - протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення. Рекомендуємо перемістити або продублювати проект програми на сторінку кафедри німецької мови, для більш зручної навігації; створити форму зворотнього зв'язку зі стейкхолдерами для отримання рекомендацій та побажань.

Рівень відповідності Критерію 9:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

В результаті здійсненого аналізу можемо стверджувати про загалом відповідність закладу вищої освіти вимогам критерію у контексті прозорості та публічності. Висловлені зауваження не є суттєвими, а недоліки загалом не впливають на якість освітньої програми.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант освітньої програми та представники закладу вищої освіти відповідально поставилися до організації візиту експертної групи до ЗВО, забезпечивши чітке дотримання програми візиту, гнучкість під час коригування окремих моментів. На кожну зустріч було запрошено багато представників відповідних груп стейкхолдерів. Зустрічі були закритими, з керівництвом не виникало жодних конфліктів щодо присутності сторонніх осіб на зустрічі. Єдиним сумнівним моментом була присутність представника Загального відділу на зустрічі з роботодавцями.

Водночас зауважимо, що на сторінці навчально-методичного відділу не було заздалегідь оприлюднено програму візиту групи експертів, що призвело до деяких накладок - зокрема, під час зустрічі з керівництвом ЗВО та під час огляду матеріально-технічного забезпечення були присутні дві групи експертів - зі спеціальності 035 Філологія та зі спеціальності "Середня освіта (Природничі науки)", програма другої була оприлюднена на сторінці Навчально-методичного відділу. Також варто зауважити, що голова адміністративно-господарської частини, запрошений заздалегідь на зустріч із адміністративним персоналом, на цю зустріч не прийшов.

В аудиторіях, відведених для роботи експертної групи, був наявний вайфай, також був у наявності ноутбук, що дало змогу працювати навіть у випадку виходу з строю власної техніки експертів. Гаранти вели себе коректно, надавали всю необхідну інформацію і всі документальні підтвердження, які вважали за необхідне.

Всі учасники зустрічей підтримували конструктивний діалог, атмосфера панувала доброзичлива й неупереджена. Гарант виявив готовність до позитивних змін, швидку реакцію на висловлені зауваження та на запитання - після від'їзду експертів із ЗВО на сайті відбулися значні зміни, були прийняті деякі важливі Положення.

Окремо варто згадати відкриту зустріч, на яку прийшли представники всіх кафедр двох факультетів, були присутні й здобувачі. Ця ситуація повторилася й на фінальному брифінгу наступного дня, до якого додатково долучилися й представники адміністрації ЗВО. Загалом вся академічна спільнота, причетна до реалізації освітньої програми, а також зовнішні стейкхолдери, справили враження єдиної команди, яка відчуває спільну відповідальність за якість освітнього процесу.

Загальне враження від візиту та загалом від освітнього процесу, налагодженого на факультеті іноземних мов, залишилося позитивне.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень Е
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **Виберіть елемент..**

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

Книш Олена Вікторівна

Члени експертної групи (електронні підписи)

Бойко Ольга Олексіївна

Діденко Ірина Олексіївна

Козлов Роман Анатолійович

Молоткіна Юлія Олександрівна

Скиба Катерина Миколаївна